

EGY KIS KÖZÖSSÉG HELYTÖRTÉNETI MÚLTJA

Moravica monográfiája — Közlöny 2.

A mindössze 120 oldalas könyvecske egy kis közösség történeti múltja folytatásokban. A minden évben megjelenő kötetekből 1986-ra összeáll Moravica monográfiája. A legszebb tanúbizonyság arról, hogy lelkes és közös munkával hogyan lehet a múltban található értékeket megmenteni a jelen és a jövő számára.

Beszéljen a könyvről néhány kiragadott részlet, megjegyzés az érdeklődőnek.

Pénovátz Antal *A gabonanyomtatás vidékünkön* című írásában nagy gonddal vezeti végig az olvasót a ma már hihetetlennek tűnő, bonyolult, nehéz mezőgazdasági munkák sorain. „Akik most léteznek fijatalemberek, azok már ijjesmit nem látnak” — vallanak ezek a sorok. Pénovátz Antal izig-vegig értője, művelője a nyelvnek. Több írásával is találkozhatunk a kötetben.

„A múlt egy bizonyos távlatból szemlélve megszépült” — írja Kiss Antal a kötet 21. oldalán. Tanulságos, a ma emberét is érintő társadalmi problémákról: családi perpatvarokról, házasságokról, válásokról beszélnek a régi megsárgult jegyzőkönyvek. Megkülönböztetett érdeklődésre tarthat számot ez az írás.

„A betegséget megelőzni még ma is fontosabb, hasznosabb, mint betegeket gyógyítani” — mondja Dévay Lajos az *Egészségvédelem 1786—1830* című írásában. Különböző járványokról, védőoltásokról, betegségekről kapunk képet belőle.

Muhi Veronka megismertet bennünket a moravicai iskola történetével a településtől 1920-ig. A régi oktatásnak a példája nem lehet közömbös pedagógusaink, nevelőink, szakembereink, de még a szülők számára sem. *Az iskola belső élete* című fejezetben megismerkedhetünk a haladó gondolkodású tanítókkal, többek között id. Kovács Gyulával, akinek nevét viseli a moravicai általános iskola.

Szemesi József Modrcsin Ivánról, Moravica „patikus bácsijáról” bensőséges lírával ír, részletesen ecseteli egy nem mindennapi ember hosszú pályafutásának hétköznapjait. Azt is megtudhatjuk, mennyire fontos szerepet töltött be a gyógyszerész egy falu életében.

Szívesen kalandoznék tovább az írások között, de helyszüke miatt csupán megemlítem Csubela Ferenc, Gulyás László, Méhes Béla, Tóth László, Baranyi Anna és Szeres László kiváló munkáit.

Az ízléses kötésű füzet már a címlapjával magára vonja az érdeklődő figyelmét. A fedőlapon levő — Vankó Basa Lenke népművész búvós ujjai nyomán született — tiszta, ősi motívumok távoli üzeneteket rejtenek magukban.

A fotóanyag változatos. Régi órák, különböző korokat és stílusokat idéző házak, bútorok, szerszámok, arcképek illusztrálják a gazdag anyagot.

A Közlönyben felhasznált forrásmunkák nyelvezete néhol derűre fakasztó, de komoly érték.

BARANOVSKY EDIT